

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний вищий навчальний заклад
«КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВАДИМА ГЕТЬМАНА»
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

**Облік, аналіз, аудит та оподаткування:
сучасна парадигма в умовах сталого розвитку**

*Збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 20-й річниці створення кафедри аудиту*

10 грудня 2020 року

УДК 657(082)
О-17

*Рекомендовано до видання
Вченою радою факультету обліку та податкового менеджменту
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»
Протокол № 4 від «11» грудня 2020 року*

Редакційна колегія

Бондар М.І. — голова редакційної колегії, д.е.н, професор, декан факультету обліку та податкового менеджменту ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»;
Кіндрацька Л.М. — д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»;
Петрик О.А. — д.е.н., професор, завідувач кафедри аудиту ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»;
Шигун М.М. — д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»;
Слободяник Ю.Б. — відповідальна за випуск, д.е.н., професор, професор кафедри аудиту ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана».

О-17 Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасна парадигма в умовах сталого розвитку : зб. Матеріалів VI Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 20-й річниці створення кафедри аудиту; 10 грудня 2020 р. Київ, КНЕУ, 2020. 587 с.
ISBN 978-966-926-353-7

У збірнику подано тези доповідей учасників VI Міжнародної науково-практичної конференції «Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасна парадигма в умовах сталого розвитку» (10 грудня 2020 року), присвяченої 20-й річниці створення кафедри аудиту. У матеріалах викладено низку питань, присвячених визначенню та обґрунтуванню сучасних напрямів розвитку обліку, аналізу, аудиту й оподаткування в умовах реалізації концепції сталого розвитку.

За точність викладу матеріалу та достовірність фактів, прізвищ, цитат відповідальними є автори тез.

УДК 657(082)

З М І С Т

<i>Привітання учасникам конференції</i>	13
---	----

Розділ 1. Парадигма бухгалтерського обліку в умовах дії концепції сталого розвитку

<i>Kister A.</i>	Zrównoważony rozwój jako kierunek rozwoju rachunkowości w zarządzaniu Przedsiębiorstwem.....	20
<i>Konon B.</i>	Features of stock accounting at restaurant business enterprises in conditions of sustainable development.....	22
<i>Renkas J.</i>	Teoria rachunkowości w gronie nauk naturalnych.....	25
<i>Szadziwska A., Spigarska E.</i>	Wiarygodność i przejrzystość raportowania niefinansowego zakładów ubezpieczeń na przykładzie PZU.....	29
<i>Безручук С.Л.</i>	Зміна в якісних характеристиках бухгалтерської інформації в Україні в умовах пандемії COVID-19.....	31
<i>Бірюк О.Г.</i>	Особливості обліку загальнопромислових витрат в будівельних організаціях.....	32
<i>Бразілій Н.М., Тертична І.В.</i>	Концептуальні підходи до визначення економічної сутності фінансових результатів в міжнародній і вітчизняній практиці.....	35
<i>Бурдик О.Ю.</i>	Запровадження нової парадигми обліку в АТП, що здійснюють пасажирські перевезення.....	38
<i>Воськало Н.М., Воськало В.І.</i>	Розрахунки з нерезидентами: бухгалтерський та податковий аспекти.....	40
<i>Гавриленко В.О.</i>	Облік як засіб забезпечення комунікативних зв'язків у досягненні цілей сталого розвитку.....	43
<i>Гавриленко Я.В. Герасимович І.А.</i>	Облік персоналу у досягненні цілей сталого розвитку..... Бухгалтерський інжиніринг як новий механізм оперативного управління підприємством.....	45 47
<i>Гук В.В.</i>	Методологічні положення формування корпоративної облікової політики в кластері.....	49
<i>Гордієнко Л.П.</i>	Ініціювання обліку екологічних витрат згідно з концепцією сталого розвитку.....	52
<i>Гринь В.П.</i>	Парадигмальна модель розвитку науки Т.С. Куна в бухгалтерському обліку: перспективи застосування.....	54
<i>Дзюба О.М.</i>	Стан та перспективи аудиту звітності зі сталого розвитку підприємств в Україні.....	56
<i>Івахів А.Б.</i>	Завдання бухгалтерського обліку у світлі концепції сталого розвитку.....	59
<i>Костякова А.А.</i>	Інтегрована звітність: значення та шляхи впровадження в умовах сталого розвитку.....	61
<i>Крпін М.С.</i>	Вплив технологічних особливостей вугільної промисловості на організацію обліку витрат.....	63
<i>Кузуб М.В., Онопрієнко Ю.В.</i>	Рахунки та подвійний запис як елементи методу бухгалтерського обліку.....	66
<i>Куцик П.О.</i>	Звіт з управління і корпоративна соціальна відповідальність: вимоги сьогодення.....	69
<i>Кушмэунсэ Р.Г., Цугульски Ю.Л.</i>	Влияние коронавируса COVID-19 на принцип непрерывности деятельности.....	72

<i>Остапенко Ю.П.</i>	Особливості нарахування та сплати податку на землю.....	503
<i>Радєва О.Г.</i>	Особливості процесу організації обліку на торгових підприємствах.....	506
<i>Сидоренко Р.В.</i>	Переваги та недоліки можливих систем оподаткування для фізичної особи-підприємця.....	508
<i>Сова В.М.</i>	Непрямі податки та їх роль у формуванні доходів державного бюджету.....	510
<i>Сташенко Ю.В.</i>	Податки як базис економічного зростання.....	513
<i>Федорченко О.Є.</i>	Особливості імплементації Плану дій BEPS в Україні.....	515
<i>Фесенко А.В.</i>	Оподаткування в системі інтегрованого звітування.....	518
<i>Цаль-Цалко Ю.С.</i>	Обліково-податкове забезпечення управління прибутком підприємства.....	520
<i>Чижикова О.В.</i>	Вплив процесів діджиталізації економіки на правила оподаткування ТНК.....	523
<i>Чук О.В.</i>	Мотиваційні виплати дилерам як об'єкт оподаткування та фінансового обліку.....	525
<i>Чухраєва Н.М.</i>	Зарубіжний досвід оподаткування в забезпеченні сталого розвитку підприємств.....	527
<i>Яструбський М.Я., Тимчук Є.С.</i>	Реалії та законне регулювання оподаткування суб'єктів малого підприємництва.....	530

Розділ 10. Актуальні питання теорії і практики бізнес-аналізу в умовах сталого розвитку

<i>Абесінова О.К.</i>	Аналітичні аспекти організаційної культури в умовах сталого розвитку підприємства.....	533
<i>Bielova O.I.</i>	Control elements for the motivational mechanism of strategic management in the enterprise.....	535
<i>Волкова Н.А., Сніткіна І.А.</i>	Сучасні вимоги до застосування методик оцінювання платоспроможності суб'єктів господарювання.....	537
<i>Воляк Л.Р.</i>	Аналітична оцінка викидів в навколишнє середовище.....	539
<i>Гласов П.В.</i>	Сутність стратегічного управлінського обліку в системі підприємств-учасників кластеру.....	543
<i>Головацька С.І.</i>	Інструментарій аналітичного моделювання оптимізації витрат у системі контролінгу підприємства.....	546
<i>Єршова Н.Ю.</i>	Напрями розвитку бізнес-аналітики в умовах діджиталізації.....	548
<i>Кащена Н.Б.</i>	Методичний інструментарій оцінки рівня економічної активності підприємств торгівлі.....	550
<i>Коваль Я.С.</i>	Концептуальні аспекти оцінювання економічної безпеки бізнесу в організації.....	552
<i>Лисенко А.М.</i>	Бізнес-аналіз в контексті управління сталим розвитком підприємства.....	555
<i>Михайленко О.В.</i>	Бізнес-аналіз: основні задачі та етапи проведення.....	558
<i>Нікольчук Ю.М.</i>	Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту підприємства.....	560
<i>Овод Л.В.</i>	Особливості управлінського аналізу запасів сільськогосподарського підприємства.....	562
<i>Парасій- Вергуненко І.М.</i>	Методологічні аспекти аналізу ефективності корпоративного управління.....	564
<i>Партин Г.О., Загородній А.Г.</i>	Оцінювання вартості природного капіталу суб'єкта господарювання.....	566

Лисенко Алла Миколаївна,
*к. е. н., доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування,
Центральноукраїнський національний технічний університет,
м. Кропивницький, Україна*

БІЗНЕС-АНАЛІЗ В КОНТЕКСТІ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Сталий розвиток підприємства неможливий без формування багаторівневої системи управління, спрямованої на побудову економічно обґрунтованих взаємозв'язків між структурними підрозділами, забезпечення інтенсивного та збалансованого використання ресурсів й досягнення з урахуванням цього позитивної динаміки змін прибутковості діяльності та пріоритетних цілей суб'єкта господарювання. Важливу роль у формуванні такої системи та забезпеченні її раціонального функціонування відіграє бізнес-аналіз, як складова, що забезпечує процес розробки та реалізації ефективних рішень на різних етапах розвитку підприємства.

Виступаючи одним з ключових інструментів управління сталим розвитком підприємства, бізнес-аналіз сприяє отриманню достовірної інформації про стан суб'єкта господарювання як загалом, так і за напрямками його діяльності та функціональними одиницями. У процесі проведення бізнес-аналізу виявляють закономірності розвитку підприємства, досліджують причинно-наслідкові взаємозв'язки, успіхи та невдачі на поточному етапі розвитку, а також перспективні можливості. Використання інструментів бізнес-аналізу дозволяє розробляти прогнози щодо оцінки впливу на розвиток підприємства різноманітних внутрішніх та зовнішніх факторів.

Сфера використання бізнес-аналізу є досить широкою й залежить від поточних та стратегічних завдань управління, регламентації бізнес-операцій та процесів, загального рівня розвитку підприємства. Вона може охоплювати й більш конкретизовані аспекти управління бізнесом, зокрема, такі важливі сфери, як виробництво, сферу збуту продукції (робіт, послуг), логістику, фінанси, маркетинг тощо.

У процесі проведення бізнес-аналізу вирішуються такі основні завдання:

— визначення поточного рівня ефективності бізнес-процесів на основі використання достовірної інформації у необхідному розрізі для прийняття рішень;

— дослідження потреб бізнесу, формування вимог для забезпечення позитивної динаміки розвитку бізнес-процесів;

— оцінка необхідності змін у процесі діяльності, а також ризиків розвитку, забезпечення координованого функціонування всіх структурних підрозділів підприємства;

— формування стратегії розвитку підприємства загалом та окремих напрямів його діяльності, розробка шляхів досягнення поставлених цілей.

При вирішенні поставлених завдань необхідно дотримуватися наступних методичних складових:

— забезпечувати діалектичний підхід до вивчення процесів, явищ, об'єктів аналізу;

— використовувати систему економічних показників у процесі вивчення причинно-наслідкових взаємозв'язків;

— застосовувати арсенал методів досліджень різних галузей знань (економічного аналізу, математики, статистики, менеджменту, психології).

При дослідженні економічних систем різних рівнів має забезпечуватися діалектичний підхід, передусім, на основі вивчення динаміки розвитку економічних процесів та явищ, які відбуваються у бізнес-середовищі. У процесі вирішення багатоваріантних завдань слід застосовувати оптимізаційні економіко-математичні методи. Це дозволить знайти оптимальний варіант серед можливих варіантів вирішення завдань управління сталим розвитком підприємства.

Доцільно систематизувати найважливіші вимоги до управлінських рішень та виокремити принципи діалектичної логіки методології аналітичного забезпечення розробки рішень. Так, Ковальчук Т.М. та Вергун А.І. найважливішими вимогами до управлінських рішень справедливо вважають: необхідність розробки рішень на випередження, цільову запрограмованість, комплексність, своєчасність, логічність змісту рішень, ясність, гнучкість (адаптивність), обґрунтованість та ефективність рішень. У відповідності з цими вимогами науковці систематизували принципи діалектичної логіки методології аналітичного забезпечення розробки рішень: постійне поглиблене пізнання, теоретична розробка, постійний рух і розвиток, всебічність дослідження, цілісність об'єкта дослідження, об'єктивність явищ та процесів, єдність та боротьба протилежностей, практична перевірка результатів [1, с. 87].

Система економічних показників, сформована для вивчення причинно-наслідкових взаємозв'язків, повинна, з одного боку, забезпечувати можливість вивчення результатів господарювання, динаміки розвитку підприємства, ефективності діяльності, а з іншого боку – характеризувати забезпеченість підприємства ресурсами та їх використання.

Доцільною є побудова детермінованих та стохастичних факторних систем, спрямованих на вивчення бізнес-процесів, а також явищ, що відбуваються у внутрішньому та зовнішньому середовищі. Завдяки цьому забезпечується встановлення типу та характеру причинно-наслідкових взаємозв'язків, здійснюється моделювання факторних систем, визначається вплив факторів на динаміку змін результативних показників.

Вимір впливу чинників на динаміку змін результативних показників, оцінку тісноти кореляційного взаємозв'язку факторних та результативних показників слід здійснювати із застосуванням способів детермінованого та стохастичного факторного аналізу. При цьому, для отримання точних та правильних висновків та оцінок, важливо не порушити послідовність визначення факторних впливів.

Адекватність визначення факторних впливів, розробка алгоритму взаємозв'язку факторних та результативних показників залежить від знань та

вміль бізнес-аналітика, системне й комплексне використання яких дозволить застосовувати арсенал методів досліджень різних галузей знань на різних етапах вирішення управлінських завдань.

Мірилом ефективності проведеного бізнес-аналізу можуть слугувати:

— оптимізація бізнес-процесів, удосконалення організаційної структури та системи управління підприємством;

— скорочення витрат на здійснення бізнес-операцій, забезпечення конкурентних переваг;

— підвищення ефективності використання ресурсів, нарощування прибутковості й покращення фінансової стійкості підприємства.

Від якості проведення бізнес-аналізу залежить достовірність та економічна обґрунтованість прийнятих рішень, вибір стратегії розвитку підприємства та окремих напрямів його діяльності.

Водночас, стабільну та ефективну діяльність окремого підприємства доцільно розглядати у контексті системного підходу до вирішення проблемних аспектів розвитку. Як стверджують Селюченко Н.Є. та Данилович Т.Б., «забезпечення сталого розвитку підприємства потребує об'єднання його зусиль не тільки з іншими суб'єктами економіки, а й із місцевими органами влади, закладами освіти та науки, представниками громадських організацій» [2, с. 303].

Отже, діяльність конкретного підприємства не можна розглядати відокремлено від функціонування інших суб'єктів бізнесу, економіки України та світової економіки загалом. Не кожне підприємство має достатньо коштів на належну організацію обліково-аналітичних робіт, зокрема, й на утримання бізнес-аналітика. Суб'єктами малого бізнесу, у переважній більшості випадків, не проводиться поглиблений аналіз господарських ситуацій, причин та наслідків діяльності. Водночас, управління сталим розвитком підприємства в сучасних умовах не можливе без проведення бізнес-аналізу. Завдяки його належній організації та якісному проведенню підприємство має змогу забезпечити сталу позитивну динаміку результативних показників та у перспективі вийти на принципово новий рівень розвитку.

Список використаних джерел

1. Ковальчук Т.М., Вергун А.І. Принципи діалектичної логіки в методології аналітичного обґрунтування сучасних управлінських рішень. Збірник наукових праць «Економічний аналіз». 2014. Т. 16. № 2. С. 82-89,

2. Селюченко Н.Є., Данилович Т.Б. Сталий розвиток підприємства як необхідна умова успішного функціонування бізнесу та його взаємозв'язок зі сталим розвитком соціально-економічних систем вищого рівня. Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку». 2019. Вип. 29. С. 299-306. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/29_2019_ukr/48.pdf (дата звернення: 28.11.2020).

Наукове видання

**Облік, аналіз, аудит та оподаткування:
сучасна парадигма в умовах сталого розвитку**

***Збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 20-й річниці створення кафедри аудиту***

10 грудня 2020 року

Видано в авторській редакції

Підписано до друку 21.12.20. Формат 60×84/8
Друк. арк. 31,75. Зам. № 20-5653.

Державний вищий навчальний заклад
«Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
03680, м. Київ, проспект Перемоги, 54/1

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи (серія ДК, № 235 від 07.11.2000)

Тел./факс (044) 537-61-41; тел. (044) 537-61-44
E-mail: publish@kneu.kiev.ua